

28.9.4; 87a (וכשם שהמזבח מקדש וכו') → 88b (סיום הפרק)

1. שבעת ימים תקפר על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כל הנגע במזבח וקדש: שמות נט:לו
2. ומשחת את מזבח העלה ואת כל כליו וקדשת את המזבח והיה המזבח קדש קדשים: שמות מ:י
3. וקדשת אתם והיו קדש קדשים כל הנגע בהם וקדש: שמות ל:כט
4. וקרבנו קצרת קצף אחת שלשים ומאה משקלה מזון אחד קצף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: במדבר ז:יג
5. והיה פי ראשו בתוכו שפה והיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא והיה לו לא יקרע: שמות כח:לב
6. ויעש את מעיל האפד מליל תכלת: שמות לט:כב
7. ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שיעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם: בראשית לו:לא
8. ויעשה להם מנטי בד לכסות בשר ערוה ממתינים ועד ירכים יהיו: שמות כח:מב
9. ועשית חשן משפט מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור תעשה אתו: שמות כח:טו
10. כי ימים רבים ישבו בני ישראל אין מלך ואין שר ואין זבח ואין מצבה ואין אפוד ותרפים: הושע ג:ד
11. והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדשו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני ה': שמות כח:לח
12. וימנעו רבבים ומלקוש לוא היה ומצח אשה זונה היה לה מאנת הכלים: ירמיהו ג:ג
13. ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוף הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם: במדבר יז:יב

I Analysis of 11: source for מזבח- v. 1; כבש – v. 2; כלים – v. 3

- a Question (ר' יוחנן ר"ל of ר"ל): do פסולים כלי שרת (as does מזבח)?
- b Answer: our משנה compares them
- i Correction: question was whether they may now be offered (akin to leaving atop מזבח)
- ii Answer: that's also taught in our משנה – דמו – משנה וזרקו את דמו – (assumption – if both happened)
- 1 Correction: means if one or the other happened (→ doesn't address בכלי פסולים)
- c Question: is the air space of the מזבח considered like the מזבח?
- i Answer: affirmative; else, (assuming same applies to כבש), how could he bring any of these from כבש to מזבח?
- 1 Explanation: once it is lifted from כבש, it's been "brought down"
- 2 Block: perhaps he drags it from כבש
- 3 Challenge: there's still the air space between the ramp and the מזבח
- (a) Answer: if it's mainly over כבש, belongs there; else, belongs to מזבח
- (b) Note: this should answer ר"ב's query whether עולין are considered single units (חיבור) – they are מחשבה
- 4 Challenge: if we hold that מזבח כמזבח, אויר מזבח, how does עולת העוף ever get invalidated by מחשבה?
- (a) Explanation: once its over the מזבח, it is "caught" by מזבח
- (i) Answer: could be case where כהן states he is doing מליקה to bring it down and process tomorrow
- (ii) Note: this only answers for רבא – that לינה is meaningful atop מזבח; but to רבא – no intent
1. Defense: if he intends to do מליקה, bring it down before עה"ש and put up afterwards
- ii Answer: affirmative; else, how could we ever perform הזאה from פסולה – it has already come down
- 1 And: how could we do זרה"ד on other פסולים? (answer: if he touches them to מזבח)
- 2 Challenge: this isn't הזאה, it's מצוי; this isn't זריקה – it's פסכה
- 3 Answer (ר' אשי): if he was atop מזבח, we'd all agree that כמזבח, אויר מזבח קרבן over מזבח with a stick – תיקו
- (a) But: the question is a case where he is on floor, dangling קרבן over מזבח with a stick – תיקו

II 21 details about מזבח כלי שרת – which כלים sanctify which materials

- a כלי הלח: vessels used for measuring liquids only sanctify liquids
- i שמואל: only applies to measuring vessels; but מזוקות are מקדש even dry (flour) per v. 4
- 1 challenge: a מנחה has liquid (oil) in it
- 2 answer: reference is to the dry parts (even they are מתקדש)
- (a) alternatively: מנחה (even with oil) is considered "dry" relative to דם (pure liquid)
- b כלי יבש: vessels used for measuring dry volume only sanctify dry material (e.g. flour)
- i note (ר' אשי): nonetheless, they become קדוש for purposes of פסול (e.g. if it went out of עזרה – עזרה וכלאי הכרם)
- 1 alternative read: this ruling stated about not bringing מנחות ונסכים from מדומע – certainly not כרם
- (a) and if: he brought – not קדוש (but, per ר' אשי, they are קדוש for purposes of פסול)
- c if damaged: if the כלי has a hole:
- i if: it can still operate as it did previously – מקדש; if not – is not מקדש
- d location: all כלים sanctify only in the precincts of the קודש (inside the עזרה)

III שמואל's caveats:

- a כלי שרת: only sanctify if complete, if full and only what is inside (not heaped)
- i some read: complete, full and in עזרה
- 1 difference: whether heaped components are מתקדש
- 2 בריתא: lists all 4 (complete, filled, in עזרה – and only what is inside כלי)

- 3 rule that they must be full only applies if he doesn't intend to add
 (a) *but*: if he intends to add, each drop is מתקדש as it comes in
 (b) *support* (from *ברייתא*): מלאים (v. 4) means שלמים – ר' יוסי allows that if he intends to add, each is מתקדש
- IV rules about מקדש כלי governed by עשירות במקום עשירות
 a *if*: כלי קודש are punctured, they aren't soldered closed or filled with lead
 b *if*: they are blighted we don't fix them
 c *if*: a knife is corrupted, we don't hone its distressed part
 i *and if*: it comes out of the haft, we don't replace it
 ii *story* (*אבא שאול*): there was a knife that made טריפות and the כהנים agreed to bury it away
 d *בגדי כהונה* are not sewn but woven (v. 5)
 i *if*: they get dirty, they aren't washed with lye or aloe → they are washed with water
 1 *interpretation* (*אבני*): if they need only water, we use lye or aloe; if they need stronger work – don't wash
 2 *some say*: we don't wash them in any case – due to rule of עשירות במקום עשירות אין
- V description of בגדי כהונה and their metaphysico-national expiatory functions
 a *מעיל*: was made of תכלת (wool dyed in תכלת) - v. 6
 i *the bottom*: blue wool, purple wool and scarlet threads woven together into shapes of unopened pomegranates
 ii *and then*: 72 bells are brought with clappers, 36 put on each side
 1 *dissent*: ר' דוסא, quoting ר' יהודה – 36 total, 18 on each side
 2 *note* (*ר' עיני בר ששון*): same dispute re: מראות נגעים (72 or 36 – א:ד – נגעים)
 b *metaphysical impact*:
 i *general*: בגדי כהונה are listed next to קרבנות; just as קרבנות achieve כפרה, so too בגדי כהונה effect כפרה
 1 *כתונת*: expiates for murder (v. 7)
 2 *זכנסים*: for illicit sexual liaisons (v. 8)
 3 *מצנפת*: haughtiness – as it is worn “high”, to atone for “height”
 4 *אבנט*: atones for wrongful thoughts
 5 *חושן*: for corruption of justice (v. 9)
 6 *אפוד*: atones for עבודה זרה (v. 10)
 7 *מעיל*: atones for לשון הרע – it makes noise, so it atones for wrongful noise
 8 *ציץ*: atones for brazenness (vv. 11-12)
 ii *challenge*: ריב"ל claims that there are two crimes that have no expiation in קרבנות but they have elsewhere
 1 *murder*: עגלה ערופה
 2 *קטורת לשון הרע* (v. 13) – since the קטורת is brought discreetly (inside), it atones for words spoken discreetly
 (a) *answer*: murder is covered by עגלה ערופה if we don't know who committed the crime; else – כתונת
 (i) *question*: if we know who did it, he should be prosecuted and executed
 (ii) *answer*: could be a case where we can't execute due to lack of עדות etc.
 (b) *and*: לה"ר is covered by קטורת if spoken privately; if public – מעיל (noise)